

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet av Utredningen om vikten av trygghet och kontinuitet för barn i utsatta situationer (SOU 2022:71 Tryggare hem för barn)

Ert dnr Ju2023/00125

Sammanfattning

Domstolsverket har granskat betänkandet mot bakgrund av den verksamhet som bedrivs av myndigheterna inom Sveriges Domstolar, dvs. utifrån hur förslaget kan tänkas påverka verksamheten ekonomiskt, organisatoriskt och utbildningsmässigt. Granskningen har även omfattat hur förslaget kan påverka verksamhetsstöd, arbetsformer och rättssäkerheten generellt.

Utifrån ovannämnda utgångspunkter har Domstolsverket inte några invändningar mot förslagen. Domstolsverket har dock vissa synpunkter på beräkningen av kostnaderna för rättsliga biträden och sakkunnigutlåtande från psykologer.

Utbildningsinsatser

Domstolsverkets bedömning, efter avstämning med Domstolsakademien, är att de utbildningsinsatser kring riskbedömningar i familjemål som föreslås av utredningen kan hanteras inom ramen för nuvarande kursutbud och framtida utveckling av kurserna. Eventuella kostnader som skulle kunna uppkomma bedöms därför komma att rymmas inom verksamhetsramen.

Rättsliga biträden

I konsekvensanalysen för anslaget Rättsliga biträden m.m. (avsnitt 11.4.5) uppskattas att förslaget att införa en rätt till biträde kommer att leda till att ungefär 1 000 biträden förordnas per år. Mot bakgrund av svårigheterna att förutse om antalet mål om vårdnadsöverflyttning kommer att öka och i sådant fall i vilken omfattning, betonas att siffran är en uppskattning. Vidare bedöms att statens kostnader för rättsliga biträden kommer att öka med uppskattningsvis mellan 6 000 000 och 7 500 000 kr per år och att kostnadsökningen kan hanteras inom befintliga anslagsramar.

Domstolsverket noterar att det finns en osäkerhet i prognosen över hur många biträden som kommer att förordnas per år. Även om huvudregeln när det finns meningsskiljaktigheter mellan vårdnadshavarna ska vara att endast förordna biträde för den vårdnadshavare som motsätter sig en överflyttning av vårdnaden, kan det inte uteslutas att det i dessa fall är motiverat att förordna varsitt biträde för vårdnadshavarna. Det finns därmed en risk för att antalet biträden blir betydligt fler än de 1 000 som utredningen prognosticerat, vilket i sin tur skulle leda till högre kostnader.

Möjligheten att inhämta sakkunnigutlåtande från psykolog

Utredningen föreslår att det ska införas en möjlighet för domstolar i mål om vårdnad, boende och umgänge att inhämta ett sakkunnigutlåtande från en psykolog. Behovet av inhämtande av utlåtande hänför sig främst till svåra och komplexa situationer där det finns behov av att komplettera utredningen med expertis som varken finns hos socialtjänsten eller domstolen. Enligt utredningens förslag är möjligheten till sakkunnigutlåtande tänkt att användas med restriktivitet. Förslaget bedöms medföra vissa kostnadsökningar som ryms inom det befintliga anslaget för Rättsliga biträden m.m.

Enligt Domstolsverkets bedömning finns det risk för en utveckling där psykologutlåtanden kommer att begäras betydligt mer frekvent i familjemål och inte bara i undantagsfall som utredningen avsett. Domstolsverket noterar även att utredningen inte närmare berör frågan om hur ett sakkunnigutlåtande från en psykolog ska värderas i förhållande till utredning från socialtjänsten, något som kan påverka i vilken omfattning sådana sakkunnigutlåtanden hämtas in.

Domstolsverket kommer att följa kostnadsutvecklingen både för rättsliga biträden och sakkunnigutlåtanden från psykologer noga och vid behov yrka anslagstillskott.

Detta yttrande har beslutats av enhetschefen Sara Fredriksson.
Föredragande har varit juristen Karin Wennberg Boberg.

Sara Fredriksson

Karin Wennberg Boberg